

Atya, kérsz patkányt?

A szegedi ferences kolostor kollégiumában a fegyveres biztonsági őrtől kezdve az Európa-bajnok vívón át a Mária Terézia személyi testőrének ki tudja hányadik szépunokájáig sokféle ember lakott együtt. A Doki például kutatóorvos volt, aki abból él, hogy patkányokon végez kísérleteket. Bár én nem értek ehhez, azt mondta, hogy ezek az állatok nem olyan fertőzőek, mint a padláson vagy a lépcsőházban futkosók, amelyek közül egyet éppen a minap vert agyon a Ferenc Jóska nevű lakó egy partvissal. Sőt, állítólag olyannyira sterilek, hogy mondjuk ki: tulajdonképpen meg is lehetne őket enni. Márpedig, ami megtörténhet, az valójában elkerülhetetlen.

A kollégium nagy része még javában aludt, mikor a Mancsi, a Zsolt meg én már kint voltunk a konyhában. Ez a reggel is épp úgy indult, mint a többi: a Mancsi gingkóteát szürcsöl, mi kávé, miközben tetehavat összehordva készülődünk a munkába.

– Otthon a Tata simán felakasztotta a kutyát – kezdte Zsolt. – Nem kegyetlenségből, egyszerűen meg kellett tenni. Tényleg, ti hisztek az eutanáziában? – bökte oda, miközben megigazította a kotyogóst a villanyrezsón.

– Az ilyesmi hit kérdése? – feleltem, ő meg persze csak mondta a magáét.

– Felénk nagyon megy, rendszeresen lehet róla hallani, hogy ez meg amaz felkötötte az állatot. Merthogy hamis volt, vagy nem szerette a gyereket. De nálunk az is elég, ha egy kutya szökdösős, a szomszéd rögtön dróthurkot köt a kerítés alá, a lukhoz, aztán ha a blöki éjszaka megint próbálkozik, sutty, vége van.

– Lefőtt a kávé – szakítottam félbe újra. Közben mindketten a Mancsit lestük, aki egyelőre szó nélkül viselte a tortúrát.

– Tudjátok, nálunk a nagyszülőknél félkörös a kocsibeálló, aztán ahogy tolatasz, nem lehet jól belátni. Az izgága kutya meg úgy örült, mikor megjött a Tata, hogy egyenesen befutott az autó alá. Nagy nyikkanás. Egy lába eltört, meg még ki tudja, mi baja lett. Így dönteni kellett, hogy durr, ásonyél vagy kötél. De a dögökről jut eszembe. Hallod, Mancsi? Múltkor biciklizek Ópusztaszer felé. Báméskodok, jobbra szürkemarhák, balra halastó, kócsagok. Ismeritek. Nagyjából az Algyői-csatornánál jártam, mikor látom, hogy egy teknősbéka az út túloldalára igyekezik. Egy nagyobb mocsári teknős lehetett, bár meg nem mondom, mert épp ahogy észrevettem, áthajtott rajta egy kocsis. Az ember azt hinné, hogy az ilyenek aztán van hangja, de inkább csak úgy lágyan roppan, mint a nápolyi.

Ám ezen a reggelen a Mancit sehogy sem sikerült kihoznunk a sodrából. Arra számítottunk, hogy majd ismét felháborodik az alpári történeteinken, mi meg jól röhögünk. De semmi. Persze mi amúgy is csak a rituálé kedvéért hecceltük, mert egyébként rendes gyerek. Mi több, még a munkát is ő szerezte nekünk. Rögtön tudta, ha valaki arról panaszkodott, hogy a rekamiét arrébb kell pakolnia, vagy az udvarán elszaporodott a tyúkhúr. Aztán leadta a drótot: van munka, a plébánián ezt meg azt kell keresni. Ebben az időben így éltünk, egyik napról a másikra, a kiszolgáltatott öregasszonyok ötszáz forintjaiból.

De a Mészáros Mancsi is hosszú utat járt be, míg ilyen szent ember lett. Korábban ugyanis, nomen est omen, valahol a Nyírségben disznófeldolgozó üzemet vezetett, ami azt jelentette: ő adott róla papírt, hogy a szállítás közben elhullott állatok tulajdonképpen makkegészségesek. Mesélte, hogy egyszer Németországból egy romlott disznófejeket szállító kamion érkezett. Arról viszont szó sem lehetett, hogy a rakomány a szemétre kerüljön, ezért diákmunkásokat kellett szerződtetnie, hogy még mielőtt a fejeket visszafagyasztyák, szivacsos csall lemosás róluk a büzlő húslevet.

Hosszas tépelődés után aztán egyszer csak otthagya ezt a hazug életet, és vagy fél évre Ausztráliába, a kint élő öccséhez költözött. Ám a Mancsi még szinte el sem tökélt, hogy többé nem öl állatot, a sors máris kibabrált vele. Egyik nap a testvérével kocsikázni indultak. Csak úgy hasítottak át a nagy ausztrál sivatagon, mikor a piros homokon megtelepedett bokrok közül egyszer csak előugrott egy kenguru. Azt mondják, az is olyan, mint a macska, körül se néz, csak úgy vaktában rohan. Fékezni pedig már nem volt idő. Így történt, hogy a

Manci minden jó szándéka ellenére száznegyvennel kettészaggatott egy nyolcvankilós vörös kengurut.

Mivel azonban a pálfordulását követően minden ilyesmi kikészítette, nem faggattuk róla, hogy végül mi lett a döggel. Pedig kíváncsi lettem volna, én nem ismerek senki mást, aki már ütött el kengurut. Egyáltalán az ehető? De a vágóhídi hidzsra óta a Manci egyébként is vonzotta a hasonló eseteket. A közelmúltban történt például, hogy egy idősebb szőregi asszony hegedűtanárt keresett. Szerette volna a nyugdíjas éveit minél hasznosabban tölteni. Ő meg, kiváló népi hegedűs lévén, kapott is az alkalmon, és hétről hétre kibiciklizett a nénihez. Bár áttörő sikereket nem értek el (Az a rohadt giszt tessék már!), az öregasszony rendkívül hálás volt a leckéért. Meg is akarta valamivel lepni a mesterét, hát rákérdezett, hogy szereti-e a nyulat. Igaz, a Mancinak az imént ecsetelt okokból kifolyólag nem volt gusztusa a húshoz, mégis eszébe jutott a kollégium, biztosan meglesz ott annak a helye. A néni pedig nagyon örült, hogy egyezik az ízlésük, úgyhogy a fagyasztóhoz lépve előkotort egy zöld-fehér csíkos nejlon-szatyrot, majd a kezébe nyomott egy szőröstül-belestül tepsilaposra lefagyasztott szürke házinyulat.

– Te Manci, mi is lett azzal a nyúllal, tényleg eldobtad egy árokba hazafele? Pedig a Bátor hogy szerette volna! Hallottad? Szegénynek szívferge van.

Aztán megint a kutyákról dumáltunk. Elmeséltem, hogy gyerekkoromban éppen akkor harapott meg egy, mikor a zeneiskolai hangversenyre igyekeztem. A művelődési házban rendezték minden évben a vizsgakoncertet. Ezer szülő, tanárok, függöny. Engem meg, alighogy kiléptem a házunk ajtaján, a szembe szomszéd kutyája rögtön bokán harapott. Persze vita nem volt, így is le kellett játszani a darabot.

– De volt ennél rosszabb is – mondtam. – Nem sokkal az után, hogy Szegedre kerültem. Egyik nap elindultam a vasúti sínek mentén gyalog, csak úgy, poénból, a rókusi állomástól a Szeged pályaudvar felé. Bal oldalon betonkerítés, jobboldalt a töltés hosszú kilométerei. Útközben aztán követni kezdett egy kis foltos, drótszőrű kutya. Eleinte nem igazán zavart, ám ahogy egyre beljebb keveredtem a susnyásba, mind több és több kiskutya került elő. Legutoljára tizennégyet számoltam belőlük, akkor viszont már hiába is kerestem volna menekülőutat, mert bekerítettek a nyamvadtak. Az egy szerencsém az volt, hogy sikerült felmásznom a hátam mögött álló ipartelep

betonkerítésére. Onnan köpködtem vissza röhögve a tetves kis görcsökre. Persze itt azért még nem volt vége. Mögöttem, a gyártelep udvarát sűrű fű nőtte be, mintha már évtizedek óta nem gondozná senki. Mivel tartottam tőle, hogy a másik oldalon meg őrkutyákkal találkozom, csak hosszas nézelődés után mertem leugrani. Óvatosan, minden érzékszervem kihegyezve, lélegzet-visszafojtva lépkedtem a gyom közt előre. Hát alig haladok nyolc-tíz métert, mikor közvetlen a lábam elől két fácán röppen fel füttyögve. Azt hittem, a gerincem kifosom ijedtemben.

– Na de gyerekek! – ugrott fel Zsolt a székből hirtelen. – Már fél nyolc van, elkések! Akkor este hatkor ugyanitt, a Doki vacsoráján! – szólt vissza még a lépcsőn lefelé futtában.

A reggeli végeztével aztán lassan én is készülődni kezdtem. Mosogattam, elraktam az ebédet. Közben meg ezen a munkán járt az eszem. Mégis micsoda ősbűn! Már csak azzal, hogy a világra jöttünk, egyből alá is írtunk a gályára. De mégis, ki vált meg? Kérdeztem a levegőbe, miközben a bakancsomba csúsztattam a lúdtalpbetétet.

Persze én is tudtam, hogy a mai napon azért mégiscsak érdemes volt fölkelni, mert mindenért kárpótolni fog a Doki exkluzív vacsorameghívása. Még egy üveg bort is vettem estére, és hát mire hazaértem, már ott is volt az asztalon a három kiszuperált albínó patkány. Az ő szerepük véget ért, a kísérletek lezárultak, úgyhogy a Doki a laborban valami gázzal elkábította, és szépen ki is nyírta őket. Nem is volt más hátra, csak kibelezni és megnyúzni. Miután pedig a bőr és a fejek is kikerültek a trágyára, és rezsóra tettük a köménymagos krumplit, én káposztát kezdtem fel dinsztelni, a Doki pedig a patkányokat kenegette rozmaringos fűszerolajjal.

– Kár lenne ezt az apró húst úgy miszlikbe vágni – magyarázta. – Inkább egyben sütöm meg, tepsiben, fokhagymásan. A megbeszéltek szerint aztán este hatra össze is jött a kollégium. Tízen biztosan voltunk, sőt, mivel ekkoriban ez még gyakran előfordult, végül az egyik szerzetes is az asztalunkhoz tévedt. Atya, kérsz patkányt? Imát mondjunk?